

λῶν Τεχνῶν. Ἡμεῖς εἶχαμεν ἐν τμήμα τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἓν καὶ ἥμισυ ἔτος ἔμεινε νεκρὸν, διευθύνοντος τὴν ἐκπαίδευσιν ἐνὸς Σωτῆρος, ὀνόματι Σωτηρίου. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν αὐτό, διαωγάνωσε εἰς τὰς μετὰ τὸν πόλεμον προσαρτηθείσας εἰς τὴν Ρουμανίαν χώρας ἐκθέσεις ἔργων Ρουμάνων ζωγράφων τοῦ παρελθόντος καὶ παρόντος, μετ' ἐπεξηγηματικῶν διαλέξεων. Ἡμεῖς ὄχι μόνον εἰς τὰς προσαρτηθείσας ἀπὸ δευασίας ἐπαρχίας δὲν ἐκάμαμεν τίποτε καλλιτεχνικὸν — ἐθεωρήθη φαίνεται πρόωρον — ἀλλὰ οὕτε ἐν Ἀθيناῖς καὶ ἐσκέρθημεν νὰ ὀργανώσωμεν μίαν γενικὴν Ἐκθεσιν ζωγραφικῆς ἀπὸ τῆς ἀταλευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος μέχρι σήμερον. Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκτονταετηρίδος ἐγχεδίαζε τοιοῦτον τι, ἀλλὰ ἡ ὑπαρξίς της ἐθεωρήθη πολυτέλεια περιττή!

*

Ἡ φορολογία εἰς τὸν κύβον. Αἱ ξενόφωνοι ἐπιγραφαὶ — δικαιοτάτα — αἱ διαφημίσεις καὶ τὰ προγράμματα, ὁ τζίρος δηλ. ὁ ἡμερησίου κύκλος τῶν ἐργασιῶν, ἡ κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία, ὁ ἄετις ὅχι ὁ κυκλοφορῶν εἰς τὸ κενὸν ἢ ἡ σατυρικὴ ἐφημερίς ἀλλ' ὁ μεταβαλλόμενος εἰς χρυσόν, θὰ πληρώνουν φόρον. Οἱ ἀερολογούντες καὶ οἱ ἀερολόγοι δηλ. οἱ ποιηταὶ δὲν θὰ ὑπαχθῶν καὶ αὐτοὶ εἰς καμμίαν φορολογικὴν κλάσιν διὰ νὰ ἀναπνεύσωμεν ἀπὸ τὰς φαντασιοπληξίας των;

*

Βραβεῖον διηγήματος, εἶνε μία πρωτοβουλία ἦν ἐκθύμως ἐπεκράτησεν ὁ φιλολογικὸς κόσμος. Ἔως τώρα, ἡ παντὸς εἶδους ποιητικὴ ἠὲν ὡς ἀπὸ ἐξηκονταετίας καὶ ὑπὸ διαφόρων βραβεῶν διαγωνισμῶν.

Τὸ διήγημα, ἂν καὶ ἐκπροσωποῦν αὐτὴν τὴν ψυχικὴν διαθεσιν τῆς φωνῆς, δὲν ἐτέστησεν τὴν προσοχὴν οὐδενὸς Μακρήνα. Πρὸ δεκαετηρίδων εἶχε προκηρυχθῆ εἰς διαγωνισμὸς τοῦ περιοδικοῦ «Ἐστία» καὶ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ ἀναρῶν εἰς τὸν ὄριζοντα ὁ κ. Ξενοπούλου. Ἡ δὲ πρὸς ἀπαθανάτισιν τῆς μνήμης τοῦ Βαλέα, ὅστις μᾶς ἔδωκε τὸν τύπον τοῦ ἀφελοῦς ἡθογραφικοῦ, συγκινητικοῦ καὶ πρὸ παντὸς Ἑλληνικοῦ διηγήματος, ὡρίσθη βραβεῖον τοῦ ἐντὸς διετίας ἐκδομένου καλλιτέρου τόμου διηγημάτων. Ὁρθῶς διὰ τὴν βραβεύσιν προεκρίθη ἡ ἐκλογή,

ἀπὸ κάθε δ' αγωνισμῶν, οὗ συνήθης προορισμὸς παρ' ἡμῖν εἶνε ἡ ἀποτυχία.

*

Ὁ κ. Πικ Γάλλος καθηγητὴς ἀπὸ τριετίας παρ' ἡμῖν τῆς ἱστογραφίας καὶ χειροτεχνίας εἰς μίαν διάλεξιν του, ἣν τὸ ἥμισυ ἀνέγνωσεν ὁ κ. Ἀδαμαντίου καὶ τὸ ἄλλο ἥμισυ ἐξηγγεῖλε μὲ τὰ μισοελληνικά του καθ' ἣν ἐτέδεξε τὰς προσόδους τῶν μαθητῶν του — τὰς ὁποίας καὶ δι' ἐτησιων ἐκθέσεων παρουσιάζει — προεγνώρισε τὴν πρὸ αὐτοῦ γενομένην ἐργασίαν παρ' Ἑλλήνων, καὶ ὑπερεμίχισε τῆς ἰδρυσεως Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου χειροτεχνίας.

Οὐδεὶς ἀρνεῖται ὅτι πρότερον ἐπιδιωχθῆ ἡ πρακτικὴ μὲν φωνὴ τῶν Ἑλληνοπαιδῶν καὶ πρὸς τοῦτο μόνοι ἀρμόδιοι αἱ δημοδιδάκαλοι, εἶν ἐξεπαιδευόντο. ἐπὶ ἐξίμηνον ροιτῶντες εἰς εἰδικὸν διδασκαλεῖον.

Ἐπικαίρως ἀναγινώσκω εἰς ἐφημερίδα τῆς Διέξης περιγραφὴν ὑπο τὸν τίτλον «Ἡ κατεστέρησις τῶν ἐκθέσεων». Πρόκειται περὶ ἐθέσεως σχολικῶν ἔργων, αἵνα ἐδιδάχθησαν εἰς τὴν δημοσίαν Βιοτεχνικὴν σχολήν. Τὰ λεγόμενα stands τῆς ἐκθέσεως περιέλαβον ἔργα τῆς σχολῆς, κομμωτικῆς, μηχανοσυγκτῆς, ὑποδηματοποιίας, βιβλιοδετικῆς, ραπτικῆς, ζωγραφικῆς, λιθοκομίας 25 τμήματα Φυροβελιανῆς σχολῆς, προκαταρκτικῆς καὶ μέσης. Διαλέξεις καὶ κινηματογραφικαὶ ταινίαι συμπληροῦν τὰ ἐκθέματα. Καὶ τέτοιο θέλει νὰ σχηματισθῇ παρ' ἡμῖν ὁ κ. Πικ. Θὰ ὑποδεικνύωμεν αὐτῷ τὴν κ. Ἑλ. Γεωργαντῆ, πολύτιμον συνεργάτιδα, εἰς ἀνασταλῆ ὁ ἐκσφενδονισμὸς της εἰς Σέρρας.

*

Ὁ κ. Πάλλης ἐξέδωκε τὸν «Μπρουσσόν» χωρὶς τόνους καὶ πνεῦμα. Αὐτὸ δὲν ἦτο καθόλου παράδοξον. Οἱ μαλλιαροὶ καὶ αἰὶνα γράφουν καὶ χωρὶς πνεῦμα πάντοτε. Ἀλλὰ τὸ παρὰ ξὸν εἶνε ὅτι εὐρέθησαν δημοδιδάκαλοι ἀποδεχθέντες πρότασιν περὶ καταργήσεως τόνων (πλὴν ἐνὸς δι' ὅλας τὰς λέξεις) καὶ παντὸς πνεύματος.

Τοιοτοτρόπως ἡ ἑλλ. γλῶσσα ἀπειλεῖται ἀπὸ ἐξοχτησιν ἐκ τῆς αἰονίας καὶ ἀπὸ χρωστικῆς πνευματικῆς. Ἡ καταστασις ἐπιδεινοῦται τὰ πνεύματα διατελοῦν ἐν ἐξυγέρσει.

ΔΑΦΝΙΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΕΛΛΑΣ

(Ἐκ τῶν περισμάτων τῶν ἀνασκαφῶν).

ὑπὸ H. R. Hall, M. A., F. S. A. (Journal of Egyptian Archaeology τ. I. σ. 110 — 118).

Προσωπικῶς πιστεύω, ὅτι εἰς τὸ αἶμα τῶν Ἑλλήνων τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς, ὡς καὶ εἰς τὸ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων ρέει πολὺ ἐκ τοῦ αἵματος τῆς ἐν Ἑλλάδι προϊστορικῆς φυλῆς.

Ἡ προ-Ἑλληνικὴ αὕτη φυλὴ καίτοι μὴ-

Ἑλληνικὴ, ἐκκληροδότησε ἐν τούτοις πιθανῶς μὲγα μέρος τοῦ ὅτι χαρακτηρίζεται ὡς Ἑλληνικὸν εἰς τὸν λαόν τῆς κλασσικῆς Ἑλλάδος, οἱ δὲ εἰσβαλόντες Ἰνδοευρωπαῖκες καταγωγῆς Ἑλληνες καίτοι ἔδωκαν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν κλασσικὴν τῆς τάσιν καὶ τὴν βάρσιν τῆς γλώσσης της, ἐν τούτοις μὲγα μέρος τοῦ λεξιλογίου της εἶναι κληρονομία ἀρχαιοτέρων λαῶν, οἱ ὅποιοι ἀπερρόφησαν τοὺς κατακτητὰς αὐτῶν.

Πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως δὲν κάμνω χρῆ-

σιν εἰς τὴν προχρυστεῖαν αὐτὴν τῆς ἐκφράσεως Ἑλληνικῆς πολιτισμοῦ διὰ τὴν Προϊστορικὴν ἢ Ἡρωικὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἀποκαλῶ αὐτὸν Αἰγύπτιον πολιτισμόν. Ἡ ἔκφρασις αὕτη περιλαμβάνει τὸν Μυκηναῖον πολιτισμόν τῆς ἡπειρωτικῆς Ἑλλάδος καὶ τὸν Μινῶν προϊστορικὸν πολιτισμόν τῆς Κρήτης, δηλαδὴ τὸν πολιτισμόν τῆς λιθίνης καὶ ὀρειχάλκινης ἐποχῆς μόνον, καθότι ὅτε ὁ σιδήρεος ἐμφανίζεται δυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, καθότι οἱ τῆς Ἀσίας ὁμογενεῖς Ἕλληνες πιθανότατα ἦσαν οἱ εἰσπαχγόντες τὴν χρῆσιν τοῦ σιδήρου.

Ἡ γεωγραφικὴ θέσις τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Αἰγυπτίου φυσικῶς τὸν ἔφερε ἑνωρὶς εἰς σχέσεις μετὰ τοῦ πρὸς νότον ἀνακλίνοντος πολιτισμοῦ τῆς Αἰγύπτου. Λέγοντες ἑνωρὶς δὲν ἐννοοῦμεν ἑνωρὶς μόνον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Κρήτης, ἀλλ' ἑνωρὶς καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου.

Αἱ ἐν Κρήτῃ ἀνατλαρχαὶ ἔδειξαν τὴν μεγάλαν ἀρχαιότητα τοῦ πολιτισμοῦ τούτου. Τῇ συγχρονιστικῇ βοηθείᾳ τῶν Αἰγυπτιακῶν μνημείων γνωρίζομεν, ὅτι ὁ Μινῶς πολιτισμὸς ἦτο ἂν ὄχι ἀκριβῶς, ἀλλὰ, σχεδόν, ἐξ ἑσῶ ἀρχαῖος, ὡς ὁ τῆς Αἰγύπτου.

Δὲν ἔχομεν τεκμηρία σχέσεων μεταξὺ τῆς τέχνης τῆς Αἰγύπτου καὶ τοῦ Αἰγυπτίου κατὰ τοὺς ἀπομεμακρυσμένους χρόνους τῆς Νεολιθικῆς ἐποχῆς, ἐν τούτοις ὑπάρχει ἡ πιθανότης, ὅτι ὁ πολιτισμὸς τοῦ Αἰγυπτίου κατὰ πρῶτον προῆλθε κατὰ τοὺς Νεολιθικοὺς χρόνους ἐκ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Αἰγύπτου, ἢ μᾶλλον ἐκ τῶν πρωτογόνων στοιχείων, τὰ ὅποια συνετέλεσαν νὰ μορφώσῃ τὸν Αἰγυπτιακὸν πολιτισμόν. Ἀλλὰ τοῦτο πρὸς τὸ παρὸν εἶναι ἀπλῆ εἰκασία.

Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν Ἀρχαίαν Μινωρχίαν ἐν Αἰγύπτῳ δυνάμεθα κατηγορηματικῶς νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοιούτων σχέσεων. Ἐκ τῶν ἐν Κρήτῃ ἀνακαλύψεων ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ πρώτη Μινῶς περίοδος εἶναι σύγχρονος τῆς Ἀρχαίας ἐν Αἰγύπτῳ Μοναρχίας, ἰδίως ἡ Πρώτη II καὶ ἡ Πρώτη III μετὰ τῆς 6ης τῆς Αἰγύπτου δυναστείας.

Ἄν ἠθέλομεν ὀρίσει τὰς ἀρχὰς τῆς Αἰγυπτιακῆς ἱστορίας περὶ τὸ 3500 π. Χ., δὲν εἶναι ἀνύχκη νὰ ἀναμείνωμεν ἐπὶ μακρὸν πρὶν ἢ συναντήσωμεν ἀναμφισβήτητα ἔχνη ἀποδεικνύοντα σχέσεις μετὰ τὴν Αἰγύπτου καὶ Κρήτης.

Ὁ Σέρ Ἀρθούρ Ἐβανς διήρσεσε τὴν ἱστορίαν τῆς Κρήτης εἰς τρεῖς κυρίως περιόδους, τὴν Πρώτην, Μεσαίαν, Τελευταίαν. Ἐκάστη αὐτῶν πάλιν ὑποδιαιρεῖται εἰς τρεῖς ἐποχὰς Α', Β' καὶ Γ'.

Ἡ χρονολογία τῶν ἐποχῶν αὐτῶν στηρίζεται εἰς τὴν σύγχρονον ἱστορίαν τῆς Αἰγύπτου. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν διαδοχὴν ἐκάστης ἐποχῆς, αὕτη στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἐν Κρήτῃ ἀνακαλύψεων.

Ὅμοίως μανθάνομεν, ὅτι ἡ Μέση Μινῶς ἐποχὴ εἶναι σύγχρονος τῆς Μέσης ἐν Αἰγύπτῳ Μοναρχίας, τῶν Δυναστειῶν 11ης μέχρι τῆς 17ης. Τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἐν Κρήτῃ ἀνακαλύψεων. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ὁ Μινῶς πολιτισμὸς δὲν εἶχε διαδοθῇ ἐν τῇ ἡπειρωτικῇ Ἑλλάδι, ὅπου Αἰγυπτιακὰ ἔργα τῆς προ-Μυκηναϊκῆς, ἢ τοῖς τρίτης ἐποχῆς τῆς Μέσης Μινῶς περιόδου δὲν εὗρισκονται. Ὁ συγχρονισμὸς αὐτὸς ὑπετίθετο καὶ ἐξ ἐνδείξεων ἐξ Αἰγύπτου. Ἡ ὑπὸ τοῦ κ. D. L. Myers ὅμως ἀνακαλύψις τῶν πολυχρόμων ἀγγείων τοῦ σπηλαίου Κκαράις ἐν Κρήτῃ, ἀναμφισβήτητως ἀπέδειξε τὴν ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου καὶ Κρήτης προέλευσιν τῶν παρομοίων τῆς ἀγγειοπλαστικῆς ἔργων, ἅτινα ἀνεκάλυψεν ὁ κ. Πατρῆ εἰς τὰς ἐν Kahun τῆς Αἰγύπτου ἀνασκαφὰς τῆς 12ης καὶ 13ης Δυναστείας. Εἶναι δὲ φανερόν ὅτι αἱ σχέσεις κατὰ τὴν Μέσην Μινῶν ἐποχὴν καὶ τὴν Μέσην Μοναρχίαν τῆς Αἰγύπτου ἦσαν διαρκεῖς. Τὰ καλλιτεχνικὰ προϊόντα ἐκατέρως τῶν χωρῶν ἐξετιμῶντο εἰς τὴν ἄλλην καὶ διαρκῶς εἰσάγοντο ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἑτέραν. Οἱ Αἰγύπτιοι εἰσῆγον τὰ πολυχρόμα ἀγγεῖα τῆς Μέσης II Μινῶς ἐποχῆς τὰ ὅποια οἱ εὐγενεῖς τῆς Αἰγύπτου ἐξετίμων. Ἀλλὰ καὶ οἱ Κρήτες εἰσῆγον Αἰγυπτιακὰ ἔργα τέχνης, ὅπως τοῦτο ἀποδεικνύει τὸ ἀγαλμάτιον τοῦ Αἰγυπτίου Ἀβούδ, υἱοῦ τοῦ Σεβὲκ οὐδὲρ τῆς 13ης Δυναστείας καὶ τὸ ἀλκαδίστινον κάλυμμα μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ὑζῶς βασιλέως Χιάν, ὅπερ ὁ κ. Ἐβανς ἀνεκάλυψε ἐν Κνωσσῷ.

Ἐξ Αἰγύπτου πιθανῶς εἰσήχθη εἰς Κρήτην τὸ γράφειν μετὰ μελάνην καὶ γραφίδα, ὅπου ἡ χρῆσις αὐτῶν ἦτο γνωστὴ κατὰ τὴν Μέσην Μινῶν ἐποχὴν, ὡς τοῦτο δεικνύει ἡ μεγάλῃς σημασίαις ἀνακαλύψις ἐν Κνωσσῷ δύο κυπέλλων ἐκ πηλοῦ, ἐχόντων ἐπιγραφὴν διὰ μελάνης, ὅπως οἱ Αἰγύπτιοι συνείθιζον νὰ γράφωσι ἐπὶ ἀγγείων, ἐλλείψει παπύρου, ἢ διὰ μὴ σημασίας ἔγγραφου. Τοῦτο ἴσως νὰ συνέβαινε καὶ ἐν Κρήτῃ, ὅπου καὶ ὁ πᾶπυρος ἴσως εἶχε ἐπίσης εἰσαχθῇ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ τὸν ἐχρησιμεποιοῦν διὰ σπουδαῖα ἔγγραφα, τὰ ὅποια ὅμως εἴτε ἀπώλοντο κατὰ τὰς πυρπολήσεις τῶν ἀνακτόρων, ἢ κατεστράφησαν ἐκ τοῦ ὑγροῦ σχετικῶς κλίματος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Κατὰ τὴν Μέσην Μινῶν ἐποχὴν αἱ σχέσεις τῶν δύο χωρῶν, ἦσαν πολὺ σπουδαῖαι. Εἰς τὴν Τελευταίαν περίοδον αἱ σχέσεις αὗται ἐξηκολούθουν ὡς πρὶν, δὲν παρατηροῦμεν ἐν τούτοις τὴν ἐπίδρασιν τῆς μιᾶς χώρας ἐπὶ τῆς ἄλλης τόσον, ὅσον κατὰ τὴν Μέσην περίοδον.

Ἀκριβεῖς χρονολογίαι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δοθῶσι πρὸ τῆς 17ης π. Χ. ἐκατονταετηρίδος, ἐποχὴν καθ' ἣν ἀμφότεροι οἱ πολιτισμοὶ οὗτοι

ήρθιμου ήδη πλέον των χιλίων έτων πεπολιτισμένης άναπτύξεως.

Ο συγχρονισμός της Τελευταίας Μινώας εποχής μετά των χρόνων της 18ης και 19ης εν Αιγύπτω (1580 — 1200 π. Χ. περίπου) ήτο γνωστός από των εν Μυκήναις και Ίκλυω Αιγυπτιακών εύρημάτων του κ. Σλήμαν. Αί χρονολογίαι αύται έπεβεβαιώθησαν έτι μάλλον διά των εύρημάτων εν Ένκόμε της Κύπρου, αί δέ εν Κρήτη ανακαλύψεις διέλυσαν πάσαν περί τούτου άμφιβολίαν.

Άλλο σπουδαίον γεγονός, τó όποϊον ήτο προηγουμένως άπληθ είκασία, και τó όποϊον αί εν Κρήτη άπέδειξαν ανακαλύψεις είναι, ότι ó του Αιγίου πολιτισμός δέν είχε διακοπή κατά την μακραιωνόν του σταδιοδρομίαν υπό ξενικών επιδρομών. Ήτο πολιτισμός, όστις ηύχθη και εξέλιχθη επί του αύτου έδκου. Δέν προεχμετεύμεθα μέ λείψανα διαδοχικών μεταναστεύσεων και μή μετ' άλλήλων συνδεομένων πολιτισμών.

Καθ' όσον τούλάχιστον γνωρίζομεν ούδεμία μεγάλη εισβολή: ή των Ίνδο-Ευρωπαϊών Έλλήνων είχε ποτε μεταστρέψει την τροχίαν του πολιτισμού του Αιγίου. Τούλάχιστον όχι εν Κρήτη και ταίς νήσις.

Έν τη ήπειρωτική Έλλάδι όμως συνέβη πιθανώς τó ένκντίον. Έκεί οι εισαγαγόντες τόν πολιτισμόν του Αιγίου ήσαν και οι ίδιοι εισβολείς, και ήλθον εις αντίπαρξιν μετ' άλλων φύλων, είτε αυτόχθονών ή εισβολέων από βορρά

και άνατολών δηλαδή μετά των Θεσσαλών, οι όποιοι έχωντο του λίθου και μετά των «Μινωών» κατασκευαστών των φαιών άγγείων εν τη Κεντρική Έλλάδι.

Έν τη κοιτίδι του όμως, εν Κρήτη και ταίς νήσις, ιδίως δέ εν Κρήτη, ó πολιτισμός και ή τέχνη του Αιγίου άναπτύχθησαν χωρίς νά επηρεασθώσι υπό γενικής καταστροφής, ειμή όταν ή από βορρά πλήμμυρα ύπεσκέλισε πών τó έμποδόν και οι «Δωριείς» της Ίλλυρίας και Θεσσαλίας και οι «Αχαιοί» και «Έλληνες» της Θεσσαλίας κατέκλυσαν τόν κόσμον του Αιγίου μέχρις αύτης της Κύπρου.

Ο πολιτισμός του Αιγίου εν τη εξέλιξει του (origin) είναι ιδιαιτέρως Κρητικός και «Μινώος». Έν Κρήτη εξέλιχθη τó πρώτον και άκολούθως διαδοθείς πρς βορράν, άπερρόρησε τόν όμως πολιτισμόν των νήσων και έως της Πελοποννήσου, έπεξετάθη άκολούθως εις την Κεντρικήν Έλλάδα βορείως του Ίσθμου, άποσπάσας αύτήν πιθανώς από τους αυτόχθονας, οίτινες άνήκον εις άλλην φυλήν (alia al originies). Τέλος δέ ότε ó πολιτισμός ούτος του Αιγίου έπλησίχζε τó τέρας του, έφθασε και εις Θεσσαλίαν ένφ προηγουμένως είχαν έπεκταθί πρds την Τρωάδα άφ' ένός, την Κύπρον και την Φιλιστινήν άργότερον άφ' έτέρου, και την Σικελίαν και Μεσσαπίαν πρds τρίτην διεύθυνσιν.

Ν. Υόρκη.

Μετάφρασις ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α. ΣΤΑΜΟΥΛΗ

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Η τρίτη συνκυλία της όρχήστρας του Ωδείου Αθηνών υπό την διεύθυνσιν του κ. Μπουτνίκωφ περιέλαβε τó συμφωνικόν ποίημα του Λίστ «Τσας», την εισαγωγήν του μελοδράματος του Βλγνερ τó Στοιχειωμένο καρδι, τας Βαρικασίον του Άρένσκη επί θέματος Τσικιόφσκη διά πρώτην φοράν και τή τρία έκτελούμενα, Ο κ. Καρτζής συνοδεία όρχήστρας έπαιξε μέ πολλήν λεπτότητα και μεστέριον τó Κονσέρτο εις σόλ έλασσαν του Μπερύχ και επανελήθη τó «Ίσπανικόν κονσέρτο» του Ρίμσκη — Κορσικώφ, πλήρες παρυστακτικότητος. Εις τά Ρωσικά έργα ό μαέστρος έδειξε μέαν αξιοσημείωτον εύθύθειαν.

Η τετάρτη συνκυλία άφιέρωθη εις τó όρχητόριον του Μπέρλιζ «Η παιδική ηλικία του Χριστού» υπό μικτής χορωδίας διευθυνομένης υπό του κ. Οικονομίδου. Τό έργον από τά ώραιοτέρα του Μπέρλιζ είναι πλήρες θεησκευτικού αισθήματος και περιγαργικότητος, ήτις συνδυάζει την απλότητα μέ μέαν ύπέροχον ένορχήστρωσιν. Οί μονωδοί δ. Κατσιμαντή (Παναγία)

και οι κ. κ. Βλαχόπουλος (Ηρώδης) Τριανταφύλλου (Άφηγητής) και Πετρούλιας (Ίωσήφ) διηρμήνευσαν τά μέρη των μέ πολύ αίσθημα. Η όρχήστρα ύπελήρθη της χορωδίας.

Η πέμπτη συνκυλία, δύναται νά επικληθί συνκυλία των Τριών. Έξετελέσθησαν ή τρίτη (Ηρωϊκή) συμφωνία του Μπετόβεν, τó τρίτον Κονσέρτο του Μπετόβεν διά πιάνο και ή τρίτη Συμφωνία του Σκριάμπιν. έδόθη ήμέραν Τρίτην και διήρκεσε τρεΐς ώρας.

Μετά τόν Μπετόβεν δέν ήκούσθη εύχρίστως του Σκριάμπιν ή πολυθόρυβος και πολυσύνθετος άσυμμετρητος ή νεωτεριστικής τεχνοτροπίας και άκατάληψιας άσυμφωνία, ήτις έκούρασε τó άκροατήριον.

Έκτός της τακτικής σειράς, τó Ωδεϊόν έδωκεν έκτάκτως και μέαν συνκυλίαν άναμνηστικήν (Festibal) του Καίσαρος Φράγκ, επί τη έκατονταετηρίδι της γεννήσεώς του. Ο παρρηγορισμένος όταν έζη συνθέτης έτυχεν ήδη εν Γαλλία όπου επί 50 ετίαν έζησε και εν Διέγηδπου